

21.1.2010

MEDEDELING AAN DE LEDEN

Betreft: Verzoekschrift 0911/2009, ingediend door Avilio Presutti (Italiaanse nationaliteit), namens Consorzio Laziale Rifiuti (CO.LA.RI), over aanbestedingen voor de bouw van afvalverwerkingsinstallaties op Sicilië

1. Samenvatting van het verzoekschrift

In 2002 werden voor de eerste keer aanbestedingen gedaan voor de bouw van een aantal afvalverwerkingsinstallaties, en in 2003 werden de contracten gegund. In 2007 bepaalde het Europees Hof van Justitie dat de Europese aanbestedingsregels niet waren gevolgd en dat de aanbestedingen dan ook ongeldig waren. In april 2009 werden er nieuwe aanbestedingen gedaan. In het bestek werden de inschrijvers evenwel verzocht voort te bouwen op de werkzaamheden van de eerder onwettig aangetrokken aannemers en hen zelfs hiervoor te betalen, in plaats van hen de mogelijkheid te bieden met geavanceerde oplossingen voor het hele project te komen. De advocaat die CO.LA.RI vertegenwoordigt, beweert dat deze voorwaarden zijn cliënt beletten in te schrijven en dat zij een inbreuk zijn op de uitspraak van het Hof. Hij verzoekt de bevoegde Europese autoriteiten dan ook de nodige maatregelen te treffen om deze tweede aanbesteding te annuleren.

2. Ontvankelijkheid

Ontvankelijk verklaard op 22 oktober 2009. De Commissie is om inlichtingen verzocht (artikel 202, lid 6, van het Reglement).

3. Antwoord van de Commissie, ontvangen op 21 januari 2010.

Het regionaal agentschap voor afval en water in Sicilië heeft op 29 april 2009 via de publicatie van een aankondiging van opdracht vier heraanbestedingen gedaan voor het gebruik van het gedeelte van het stedelijk afval van de gemeenten in de regio Sicilië dat na selectieve inzameling overblijft (overheidsopdrachten voor dienstverlening).

In 2002 heeft de regio Sicilië voor deze diensten overeenkomsten afgesloten die onwettig zijn verklaard in het arrest van het Hof van Justitie van 18 juli 2007, zaak C-382/05. Dictum:

“Doordat het *Presidenza del Consiglio dei Ministri – Dipartimento per la protezione civile – Ufficio del Commissario delegato per l'emergenza rifiuti e la tutela delle acque in Sicilia* de procedure heeft ingeleid voor het sluiten van overeenkomsten voor het gebruik van het gedeelte van het stedelijk afval van de gemeenten in de regio Sicilië dat na selectieve inzameling overblijft, en die overeenkomsten heeft gesloten zonder toepassing van de procedures van Richtlijn 92/50/EEG van de Raad van 18 juni 1992 betreffende de coördinatie van de procedures voor het plaatsen van overheidsopdrachten voor dienstverlening, als gewijzigd bij Richtlijn 2001/78/EG van de Commissie van 13 september 2001, en inzonderheid zonder bekendmaking van de desbetreffende aankondiging van opdracht in het Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen, is de Italiaanse Republiek de krachtens deze richtlijn, en met name de artikelen 11, 15 en 17 ervan, op haar rustende verplichtingen niet nagekomen”.

Op 24 februari 2009 heeft de Commissie, overeenkomstig artikel 228 van het Verdrag, aan Italië een met redenen omkleed advies betekend met het verzoek de maatregelen te nemen welke nodig zijn om uitvoering te geven aan het genoemde arrest (inbreukprocedure nr. 2002/5260).

De bevoegde administratie heeft de door indiener genoemde aanbestedingen gedaan om de diensten waarvoor onwettige overeenkomsten waren afgesloten, opnieuw te gunnen en deze overeenkomsten te ontbinden. Er zijn geen aanbiedingen ingediend op de aanbestedingen.

Vervolgens zijn nieuwe aanbestedingen gepubliceerd in het PB van 23 juli 2009. De uitvoering van de onwettige overeenkomsten werd ondertussen onderbroken.

De nieuwe aanbestedingen hebben ook niets opgeleverd bij gebrek aan aanbiedingen. Toch heeft de bevoegde administratie, bij besluiten nrs. 339, 340, 341 en 342 van 11 september 2009, de onwettige overeenkomsten waarover het Hof van Justitie zich in haar arrest heeft uitgesproken, ontbonden. Deze hebben dus niet langer rechtsgeldigheid.

Indiener is een consortium dat actief is in de afvalverwerkingssector. Hij klaagt over de vermeende onwettigheid van de in april 2004 gedane aanbestedingen.

Hij beklagt er zich met name over dat de aanbestedende dienst heeft aangedrongen op de overname van de activiteiten van de vorige contractanten teneinde de door hen reeds uitgevoerde werkzaamheden te vrijwaren. Deze situatie zou een schending zijn van het arrest van het Hof.

Bovendien beweert indiener dat het oorspronkelijke project, dat ook gebruikt is voor de heraanbesteding van de betreffende overheidsopdrachten via voornoemde nieuwe aanbestedingen, technologisch gezien achterhaald is. Het zou dus wenselijk zijn dat de aanbestedende dienst de concurrenten de mogelijkheid geeft nieuwe projecten voor te stellen op basis van nieuwe technologieën.

Het verzoekschrift is ook toegezonden aan Commissievoorzitter Barroso en de diensten van de Commissie hebben indiener al op 17 juli 2009 een antwoord bezorgd.

Commentaar van de Commissie op de argumenten in het verzoekschrift

In haar arrest van 18 juli 2007, zaak C-382/05, stelt het Hof van Justitie vast dat de Europese aanbestedingsregels niet zijn nageleefd bij de gunning van de overeenkomsten voor het gebruik van het gedeelte van het stedelijk afval van de gemeenten in de regio Sicilië dat overblijft na selectieve inzameling.

De Commissie merkt op dat de inbreuk op de vrije verlening van diensten door de onwettige gunning van een overheidsopdracht in principe blijft bestaan zolang de overeenkomst wordt uitgevoerd (zie in die zin het arrest van het Hof van Justitie van 18 juli 2007, zaak C-503/04).

Daaruit volgt dat ter uitvoering van het voornoemde arrest de onwettige overeenkomsten moeten worden ontbonden.

In haar met redenen omkleed advies van 24 februari 2009 acht de Commissie de ontbinding van deze overeenkomsten na de heraanbesteding van de opdrachten voor dienstverlening via een nieuwe aanbesteding een gepaste maatregel om uitvoering te geven aan het arrest.

Wat betreft het feit dat de aanbestedende dienst heeft aangedrongen op de overname van de werkzaamheden van de vorige contractanten teneinde de door hen reeds uitgevoerde werkzaamheden te vrijwaren, merkt de Commissie op dat deze keuze gerechtvaardigd lijkt te zijn door het feit dat de dienst de continuïteit van de afvalverwerking in Sicilië moest garanderen, zoals is vastgelegd in het regionaal afvalplan. In die zin lijkt deze beslissing niet schadelijk te zijn voor de correcte uitvoering van het arrest van het Hof.

Wat betreft de opmerking dat het oorspronkelijke project achterhaald zou zijn, stelt de Commissie vast dat ook dat van geen belang was voor de correcte uitvoering van het betreffende arrest, want daarin staat dat de onwettig afgesloten contracten moeten worden beëindigd en niet dat de technische keuzes van de administratie moeten worden herzien.

In dat verband dient te worden opgemerkt dat de Europese aanbestedingsregels de aanbestedende dienst vrijlaat in de technische keuzes waarop het voorwerp van de aanbesteding is gebaseerd. De beoordeling van deze keuzes, of zij aangepast zijn aan de nagestreefde doelstellingen, is dus niet onderworpen aan de controle op de toepassing van de Europese aanbestedingsregels waarmee de Commissie is belast.

We moeten hoe dan ook vaststellen dat ondanks de herhaalde aanbestedingen (in april en in juli 2009) de bevoegde instantie er niet in is geslaagd de overheidsopdrachten in kwestie opnieuw te gunnen omdat zij geen enkele aanbieding heeft ontvangen, maar dat zij toch de onwettige overeenkomsten heeft ontbonden.

Aangezien de genoemde overeenkomsten, die een inbreuk waren op het Gemeenschapsrecht, geen rechtsgeldigheid meer hebben, heeft de Commissie geoordeeld dat het arrest van het Hof van Justitie is uitgevoerd. Bijgevolg heeft zij op 20 november 2009 besloten om de inbreukprocedure 2002/5660 te klasseren.

Conclusies

De Commissie heeft de nodige initiatieven genomen om ervoor te zorgen dat het arrest van het Europees Hof van Justitie van 18 juli 2007, zaak C-382/05, wordt uitgevoerd. In dat verband is ze nagegaan of de Italiaanse autoriteiten de maatregelen hebben genomen welke nodig zijn om uitvoering te geven aan het arrest van het Hof, te weten de onwettige contracten te ontbinden.

In dit stadium kunnen dan ook geen andere initiatieven worden overwogen.